

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego

za rok 2000

Organizacja Biblioteki i zarządzanie

Prowadzono rozmowy w sprawie organizacji biblioteki Wydziału Teologicznego, który rozpocznie działalność w roku akademickim 2002/2003

Podpisano nowe deklaracje o współpracy bibliotek Uniwersytetu Opolskiego, Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Dyrektor Biblioteki uczestniczyła w Konferencji Prorektorów d.s. Nauki Uniwersytetów, (26-27 maj w Cieszynie), na której wygłosiła referat nt. współpracy bibliotek akademickich w tworzeniu zasobów informacyjnych.

Zainstalowano elektroniczny system zabezpieczenia zbiorów specjalnych.

Rozpoczęto opracowywanie nowego Regulaminu organizacyjnego systemu biblioteczno-informacyjnego.

W Bibliotece Uniwersyteckiej utworzone zostały dwie nowe komórki organizacyjne: Zarządzeniem Rektora nr 32/2000 utworzono Pracownię ds. Badań Naukometrycznych, oraz zarządzeniem nr 16/2000 Samodzielną Sekcję Administracyjno-Gospodarczą.

Najbardziej uciążliwe było przygotowywanie przetargów na czasopisma, w szczególności na czasopisma i wydawnictwa ciągle nieregularne polskie. Specyfika tego rynku nie daje praktycznie żadnych możliwości wyboru stąd ciągle powtarzanie procedur przetargowych. Są to czynności pracochłonne, a co paradoksalne, z dającym się z góry przewidzieć rezultatem. Odwołania do Urzędu Zamówień Publicznych nie przyniosły zmiany tej niekorzystnej sytuacji.

Biblioteka Uniwersytecka uczestniczyła w pracach komisji powołanej przez rektora ds. projektu „Strategia informatyzacji uczelni w świetle rozwoju technologii informatycznych”.

Przedstawiono naczelnemu informatykowi UŚ1. projekt dalszego rozwoju komputeryzacji sieci bibliotecznej uczelni, założenia i cele.

Uruchomiono własną małą pracownię introligatorską w której oprawiono 231 vol. książek i broszur, na zewnątrz oprawiono 718 vol.

W lipcu część pomieszczeń magazynowych Biblioteki została zalana wodą. Pękły rury odprowadzające wodę deszczową. Kilkaset książek zostało zniszczonych, magazynierzy przez 2 miesiące osuszali księgozbiór, który udało się uratować. Sporą część księgozbioru ratowano w Pracowni Konserwatorskiej w Bibliotece Śląskiej.

Przedłużono umowę o współpracy między Uniwersytetem a British Council do 31.08.2002 roku.

Jedną z pozytywnych konsekwencji sygnowania umowy było dostarczenie i donacja na

rzecz Uniwersytetu, a konkretnie naszej Biblioteki - 2 nowych komputerów f-my DELL, jednej drukarki laserowej i kserokopiarki NASHUATEC. W związku z tym zamierzamy dwa komputery oddać do dyspozycji czytelników -jeden z dostępem do Internetu i możliwością przeglądania baz CD ROM / BOOKWISE, ECCTIS, ENGLISH IN BRITAIN/ drugi z dostępem do katalogu OPAC.

Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

Ogółem wpłynęło do biblioteki - wg zapisu w rejestrze przybytków : 8070 jedn. na kwotę 456.251,86 zł

(w 1999 r. 9.753 vol. na kwotę 350.846,91 zł)

w tym :

1. Zakup: 5004 vol. na kwotę 289.525,46 zł
(w 1999 r. 4365 vol. na kwotę 211.672,91 zł)

Fundusze Biblioteki Głównej - wydano 265.795,63 zł (w 1999 r.-169.232,01 zł) Inne fundusze - wydano 23.729,83 zł

2. Wymiana - 902 vol. na kwotę 19.403,30 zł
(w 1999 r. 856 vol. na kwotę 16.903,20 zł)
3. Dary (łącznie z księgozbiorem prof.Suchodolskiego) - 1564 vol. na kwotę 136.819,10 zł
(w 1999 r. 3955 vol. na kwotę 114.069,80)
w tym :
4. Inne (łącznie z egzemplarzem obowiązkowym Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego) 600 vol. na kwotę 10.504,00 zł
(w 1999 r. 577 vol. na kwotę 8.201,00 zł.

W 2000 wpisano 1323 dowody wpływu w Rejestrze Przybytków
(w 1999 r. -1198 dowodów wpływu.)

DO POSZCZEGÓLNYCH AGEND BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ PRZEKAZANO:

1. Oddział Opracowania - 6696 vol. na kwotę 357.438,55 zł (w 1999 r. 8649 vol. na kwotę 278.535,40 zł)
2. Oddział Zbiorów Chemiczno-Matematycznych - 905 vol. na kwotę 70.275,26 zł (w 1999 r. 412 vol. na kwotę 38.116,60 zł)
3. Oddział Zbiorów Specjalnych - 67 jedn. na kwotę 2.947,80 zł (w 1999 r. 261 jedn. na kwotę 4.885,63 zł)
4. Oddział Informacji (pozycje nie inwentaryzowane) - 20 jedn. na kwotę 9.856,76 zł (w 1999 r. 31 jedn. na kwotę 6.926,40 zł)
5. Czytelnia Ogólna (pozycje nie inwentaryzowane) - 56 vol. na kwotę 2.615,70 zł
(w 1999 r. 61 vol. na kwotę 1.591,42 zł)
6. Oddział Czasopism - 103 vol. na kwotę 2.099,00 zł
(w 1999 r. 30 vol. na kwotę 630,50 zł)
7. Oddział Gromadzenia (nie inwentaryzowane) - 17 jedn. na kwotę 664,50 zł
(w 1999 r. 11 vol. na kwotę 350,70 zł)

8. Biblioteki specjalistyczne - 30 vol. na kwotę 1681,10 zł (w 1999 r. 102 vol. na kwotę 13.830,16)
9. Wydawnictwa zakupione dla Sekcji Wymiany - 113 vol. na kwotę 2.222,86 zł (w 1999 r. 173 vol. na kwotę 4.088,60 zł)
10. Dublety i Druki Zbędne - 3 vol. na kwotę 38,50 zł (w 1999 r. 5 vol. na kwotę 39,00 zł)
11. Inne (nie inwentaryzowane) - 60 vol. na kwotę 6411,83 zł (w 1999 r. 18 vol. na kwotę 1.852,50 zł)

W 2000 r. zakupiono ogółem 4711 wydawnictw polskich na kwotę 177.490,84 zł (w 1999 r. 4065 jedn. na kwotę 134.672,25 zł) w tym : Wydawnictw zagranicznych zakupiono - 293 jedn. na kwotę 112.034,62 zł (w 1999 roku 300 jedn. na kwotę 77.000,66 zł)

Dla bibliotek specjalistycznych pozyskano 129 pozycji (w 1999 r. - 133 poz.) BUS pośredniczy w zakupie książek zagranicznych opłacanych z funduszy wydziałowych, przeznaczonych dla bibliotek specjalistycznych Samodzielnie zamawiają książki: Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji oraz Biblioteka Wydziału Nauk o Ziemi.

Książki zamawiane dla bibliotek specjalistycznych nie są objęte akcesją BUS, prowadzona jest jedynie rejestracja wpływów w komputerze. *Wymiana* Wymianę prowadzono z 270 instytucjami

(w 1999 r. 275 instytucji)

Ogółem otrzymano : 3723 jedn. na kwotę 92.083,50 zł (w

1999 r. 3493 vol. na kwotę 36.825,70 zł) Ogółem

wysłano : 2416 vol. na kwotę 43.311,10 zł (w 1999 r.

2032 vol. na kwotę 28.691,80 zł)

a. *Wymiana krajowa*

W 2000 roku zarejestrowano 84 instytucje

(w 1999 r. 85 instytucji)

2 instytucje zrezygnowały z wymiany, z 2 instytucjami podjęto wymianę, *Otrzymano :*

2266 vol. na kwotę 25.807,40 zł (w 1999 r. 2158 vol. na kwotę 19.035,20 zł) *Wysłano :*

1207 vol. na kwotę 20.828,20 zł (w 1999 r. 1130 vol. na kwotę 15.689,00 zł) *Przekazano innym jednostkom :*

325 vol. na kwotę 5.593,00 zł (w 1999 r. 250 vol. na kwotę 3.640,40 zł) *Przekazano do magazynu dubletów i druków zbędnych- 6 vol. na kwotę 90,00 zł*

b. *Wymiana zagraniczna*

W 2000 roku prowadzono wymianę z 186 instytucjami (w 1999 r. - 190 instytucji)

Zrezygnowało ze współpracy 5 instytucji; nawiązano wymianę z 1 instytucją.

Otrzymano 1457 vol. na kwotę 66.276,10 zł (w 1999 r.1335 vol. na kwotę 17.790,50 zł

Wysłano: 1209 vol. na kwotę 22.482,90 zł (w 1999 r. 902 vol. na kwotę 13.002,80 zł)

Przekazano innym jednostkom : 211 jedn. na kwotę 10.901,20 zł Przekazano do

magazynu dubletów i druków zbędnych: 12 vol. na kwotę 244,00 zł Dary:

W 2000 roku otrzymano ogółem 1983 vol. na kwotę 148.899,00 zł (bez kolekcji). (w 1999 r.1801 vol. na kwotę 37.792, 00 zł) w tym :

•

wydawnictwa polskie - 1463 vol. na kwotę 31.745,00 zł
wydawnictwa zagraniczne - 520 vol. na kwotę 117.154,00 zł

Z list dubletów zamówiono 192 vol. z czego otrzymano i włączono do zbiorów 37 vol. na kwotę 1.072,00 zł.

Biblioteka Uniwersytecka przejęła księgozbiór Instytutu Matematyki PAN - Oddział Katowice. Przekazano nam też (dr Sławomir Bugajski) nieuporządkowany i niekompletny zbiór „Solidarności Walczącej” - Oddział Katowice. Z ciekawszych wymienić należy dary: prof. Mieczysława Brożka, American Library Association Instytutu Europejskiego w Łodzi i Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Czasopisma

W roku sprawozdawczym drogą prenumeraty, darów i wymiany wpłynęło do biblioteki łącznie 972 tyt. czasopism bieżących . a/ czasopisma polskie:

- prenumerata - 290 tyt.
- kupno - 28 tyt.
- dary - 47 tyt.
- wymiana - 35 tyt.

b/ czasopisma z krajów Europy Zachodniej i Ameryki

- prenumerata - 376 tyt.
- dary - 16 tyt.
- wymiana - 98 tyt.

c/ czasopisma z krajów Europy Wschodniej

- prenumerata - 21 tyt.
- dary - 7 tyt.
- wymiana - 54 tyt.

Sporządzono łącznie 298 monitów, w tym :

- Europa Zachodnia i Ameryka - 175
- Europa Wschodnia - 9
- Polska - 114

Drogą darów / listy dubletowe/ uzupełniono zbiory archiwalne o 260 vol.

Gospodarka dubletami i drukami zbędnymi

Biblioteka nie posiada centralnego magazynu dubletów i druków zbędnych; w sytuacjach sporadycznych przejmujemy jednak tego typu wydawnictwa z bibliotek specjalistycznych

W 2000 r. sporządzono 3 listy dubletów i druków zbędnych ((w 1999 r. 10 list). Zrealizowano zamówienia na 75 vol. (w 1999 r. na 444 vol.) ; 42 vol. przekazano nieodpłatnie studentom, pracownikom oraz na makulaturę (w 1999 r. 1644 vol.).
Do Rejestru Przybytków Dubletów i Druków Zbędnych wpisano 18 numerów akcesyjnych - łącznie 490 vol. na kwotę 1878,00 zł.
(w 1999 r. 13 pozycji - łącznie 163 vol. na kwotę 1.127,00 zł)

Pracownicy Oddziału Gromadzenia uczestniczyli we wszystkich znaczących Targach Książki na terenie Polski. Przeprowadzono wstępne rozmowy nt. współpracy z wydawnictwami WSiP oraz "Śląsk".

Opracowanie zbiorów

Inwentarz

Do inwentarza w Prolibie wpisano 6.860 wol. Wśród pozycji akcesjonowanych w 2000 roku z zakupu pochodziło 3.748 wol., z darów 1.060. Ponadto do inwentarza tradycyjnego pomocy dydaktycznych wpisano 2 teczki.

Z inwentarzy wykreślono łącznie 1127 wol.

Stan zbiorów BUS na koniec roku przedstawiał się następująco: 300.793 wol. (219.536 książek, 32.875 ciągłych, 29.136 wol. skryptów, 15.723 wol. czasopism (opracowanych) oraz 3.073 jednostek zbiorów specjalnych.

Skatalogowano 7336 tytułów, w tym 1750 (łącznie z nadbitkami) z księgozbioru B. Suchodolskiego, do Proliba wprowadzono około 2.650 opisów wydawnictw przekatalogowanych, w tym 1.630 z ISIS.

W bazie elektronicznej (stan na 17 stycznia 2001 roku) jest 38.751 rekordów opisów bibliograficznych (katalogowych). Spośród nich 20.229 stanowią opisy pozycji Biblioteki Głównej. Do bazy pomocniczej (konwersja z UDOS-a, moduł wypożyczalnia oraz skrócone opisy identyfikujące książki dla rejestrowania wypożyczeń) wprowadzono łącznie 137.742 pozycje inwentarzowe, w tym z inwentarzy Biblioteki Głównej 110.484.

Opisy katalogowe stanowią 18,35% tej liczby i 7,18% całości zbiorów.

Do katalogów włączono 18.882 karty, z tego 2.187 do katalogu bibliotek specjalistycznych.(centralnego kartkowego). Prowadzenie katalogu tradycyjnego kartkowego jest kontynuowane ze względu na prośbę znacznej grupy pracowników naukowych, którzy chcą nadal posługiwać się katalogiem tradycyjnym i niechętnie korzystają z katalogów komputerowych.

Katalogi w ubiegłym roku odwiedziło 84137 osób (jest prowadzona ewidencja). W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 9030 osób. 14204 informacje udzielono na

podstawie katalogów kartkowych (bez komputerowych). Informacji telefonicznych było ponad 2000.

W ubiegłym roku została nawiązana konkretna, choć w niewielkim wymiarze współpraca z CKHW (mgr Teresa Kłosek). Ważnym wydarzeniem ze względu na aspekt praktyczny, było trzydniowe szkolenie poświęcone hasłom przedmiotowym CKHW. Zajęcia prowadziła mgr Jaškowiak (CKHW).

Wykreślono z inwentarza w 2000 roku

Typ wydawnictw	Jednostki	Kwota
Wydawnictwa zwarte	1.104 wol.	1.561,43
Wydawnictwa ciągłe	23	136,05
Razem	1.127 wol.	1.697,48

Informacja naukowa

Statystyka udzielonych informacji:

- a) informacja bieżąca - 8.275 udzielonych informacji: rzeczowych (1127), bibliotecznych (5614 - w tym lokalizacja 2846 tyt. czasopism i 1086 książek), bibliograficznych (1534).
- b) kwerendy załatwiane pocztą elektroniczną: 598 naszych kwerend wysyłanych gł. do Biblioteki Narodowej, 237 odpowiedzi na kwerendy kierowane do nas z innych bibliotek.
- c) kwerendy pisemne dot. szczegółowych poszukiwań literaturowych, analizy cytowań i sprawdzania wskaźnika Impact factor : 15 kwerend
Opracowywanie zleceń analizy cytowań dla osób spoza uczelni zajęło 34 godziny na które wystawiono rachunki na sumę 624,00 zł.
- d) ankiety: 6
- e) statystyki korzystania z elektronicznych źródeł informacji w Czytelnii OIN
wg wpisu do księgi odwiedzin osób korzystających ze stanowisk komputerowych: - 4.123 użytkowników , w tym 363 pracowników naukowych UŚ1, 3.412 studentów, 238 innych.
Opłaty za wydruki z baz danych wyniosły 1247,50 zł. Odnotowujemy największą ilość użytkowników z Wydziału Nauk Społecznych,
Wydziału Prawa, Wydziału Filologicznego (gł. Bibliotekoznawstwo), Wydziału Biologii. Najczęściej wykorzystywane źródła to różnego typu połączenia internetowe - 3.168 logowań (nasze bazy on-line, polecane przez nas użyteczne adresy, adresy wyszukane przez użytkownika) , do najczęściej wykorzystywanych baz danych rozpowszechnianych sieciowo przez InfoWare należą: BZCZ -794 wejścia, Przewodnik Bibliograficzny - 724, Science Citation Index - 227,

MLA-140, PsycLit-55. W stosunku do roku ubiegłego odnotowujemy wzrost o ponad 1300 osób korzystających z baz danych na miejscu w OIN.

Bazy danych opracowywane przez OIN:

a) Bibliografia prac naukowych pracowników UŚ1:

Opracowywana w module PROLIB, zawiera obecnie 13.085 rekordów bibliograficznych i 2.020 haseł autorskich. W ciągu roku wprowadzono 1.616 nowych rekordów, z czego 1.181 to rekordy wprowadzone przez biblioteki specjalistyczne. Autoryzowano 2.086 opisów, modyfikowano 2.170 opisów.

Została opracowana lista poprawek i uzupełnień do oprogramowania bazy, która zostanie przekazana firmie Max Electronic.

b) ARTON - bibliometryczna baza cytowań literatury humanistycznej:

Zawartość bazy to 2.100 rekordów bibliograficznych oraz 30.714 opisów cytowań. W roku 2000 wprowadzono do bazy 1.528 rekordów.

Wprowadzanie do bazy odbywa się wyłącznie w ramach prac zleconych i nie obciąża czasowo OIN.

Wydawnictwa informacyjne dla użytkowników:

„Informator dla czytelników”

„Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych ... w roku 2000..” „Czasopisma elektroniczne dostępne w sieci Uniwersytetu Śląskiego” - 2 wydania

poprawiane i uzupełniane

„Komputerowe bazy danych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego” - 2 wydania poprawiane i uzupełniane

„Elektroniczne źródła informacji” - 2 wydania poprawiane i uzupełniane

„Witamy w bibliotece” - przewodnik dla studentów I roku

Ulotki informacyjne dot. nowości i krótkoterminowych okresów próbnych dostępu do baz danych i czasopism elektronicznych

W majowym numerze „Gazety Uniwersyteckiej” zamieszczono artykuł informacyjny o nowościach w sieci UŚ1 - czasopismach elektronicznych (nowy serwis EBSCO) i innych bazach danych dot. czasopism.

Informację bieżącą czytelnicy mają na stronie domowej Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, która jest stale aktualizowana

Bazy danych, czasopisma elektroniczne, serwisy testowe.

W roku 2000 zaoferowaliśmy naszym użytkownikom nowe bazy danych: Humanities Index, Philologists Index, Computer Select, Chemical Abstracts, Frantext (z funduszy Wydziału Filologicznego), Periodicals Contents Index, bazy serwisu EIFL Direct (Academic Search Elite, Business Source Premier, Newspaper Source, Master File Premier, Comprehensive MEDLINE).

W lutym 2000 przyjęliśmy ofertę firmy EBSCO i uruchomiliśmy serwis EBSCO Online - czasopisma elektroniczne z dostępem pełnotekstowym do tytułów prenumerowanych w wersji drukowanej. Od lutego 2000 udostępniamy także serwis czasopism elektronicznych wydawnictwa Elsevier - ScienceDirect.

W ciągu całego roku udostępniano serwisy testowe oferowane nam przez różnych wydawców : PhysicsDirect, E-Psyche, Emerald Library, IDEAL Library, ACS Publications, BiblioLine (Entomology Abstracts, Ecology Abstracts).

Mamy możliwość monitorowania większości posiadanych baz danych i serwisów - dane statystyczne są do wglądu w Oddziale Informacji Naukowej.

Dydaktyka

- a) Przystosowanie biblioteczne - zorganizowano szkolenia dla studentów pierwszego roku wszystkich kierunków. Szkoleniem zostało objętych 3360 studentów, z czego w BUŚ - 650. Oddział Informacji Naukowej opracował ulotkę informacyjną oraz nowy program zajęć ograniczony do 2 godzin ćwiczeń (bez wykładu).
- b) Praktyki śródsemestralne - dwudniowe praktyki odbyło w OIN 6 studentek Bibliotekoznawstwa UŚ1
- c) Szkolenia w korzystaniu z elektronicznych źródeł informacji - Przeszkolono 107 studentów w trakcie 18 godzin ćwiczeń, (różne kier.studiów. gł. Wydz.Biologii i WT), dla 10 doktorantów z Wydziału Nauk o Ziemi przeprowadzono 6 godzin ćwiczeń, prowadzono także zajęcia dla bibliotekarzy z bibliotek specjalistycznych-5 osób z Bibl.WNS, Bibl.Wydz.Biologii, Bibl. Wydz Nauk o Ziemi w wymiarze 10 godzin zajęć.
- d) Praktyki zawodowe - 1 osoba z Bibl.Wydz.Nauk o Ziemi odbyła tygodniową praktykę zawodową.
- e) Wycieczki szkolne - przyjęto 6 grup młodzieży szkolnej zwiedzających naszą bibliotekę (110 osób z terenu Katowic, Dąbrowy Górniczej, Zawiercia -szkoły średnie)

Szkolenia i pokazy w okresie sprawozdawczym.

W styczniu 2000 r. firma Ebsco/Lange und Springer zorganizowała pokaz i szkolenie w zakresie możliwości użytkowania systemu Ebsco Net,Ebsco-Online oraz korzystania na zasadach promocji z pięciu baz danych:Medline, Master File Premier, Business Source, Academic Search Elite, Newspaper Source.

W pokazie uczestniczyli bibliotekarze z regionu śląskiego a w szkoleniu pracownicy bibliotek współpracujących z kolporterem Ebsco/Lange und Springer.

Udostępnianie zbiorów

W 2000 r. Magazyny przyjęły 140.973 zamówienia (rewersy) na książki z czego:

Zamówienia z Wypożyczalni..... 125.628
Zamówienia z Czytelni Ogólnej 9.695
Zamówienia z innych agend..... 5.650

Zrealizowano 72.227 zamówień z czego:

Z Wypożyczalni..... 59.781
Z Czytelni Ogólnej..... 7.596
Z innych agend 4.850

Ze względu na wcześniejsze wypożyczenie nie zostało zrealizowanych 68.746 zamówień.

Wypożyczalnia miejscowa zarejestrowała 4.579 nowych czytelników. Stan

czytelników na 31.12.2000 -18.037 osób

Studenci Uniwersytetu Śląskiego	15.096
Studenci innych uczelni	1.015
Pracownicy zwykli	369
Pracownicy naukowci	622
Doktoranci Uniwersytetu Śląskiego	480
Doktoranci innych uczelni	20
Kaucje	29
Oddziały biblioteki	
Emeryci Uniwersytetu.	
Biblioteka Szkoły Zarządzania	1

kartoteka - upomnienia (czytelnicy nieaktywni)

S z c z e g ó ł o w a s t a t y s t y k a w y p o ż y c z a l n i

Miesiąc	Odwiedziny	Wypożyczenia	Prolongaty	Zwroty	Nie zrealizowane
Styczeń	6793	4699	7570	6165	4440
Luty	6969	6747	4922	6887	11746
Marzec	8058	7150	7159	6636	7757
Kwiecień	6505	4659	7112	5333	4766
Maj	6105	4226	6319	5882	4111
Czerwiec	5328	2472	3959	7692	1447
Lipiec	1897	541	2088	3022	156
Sierpień	594	107	1313	515	-
Wrzesień	2357	3438	2860	2389	1629
Październik	8047	12953	3682	4475	17381
Listopad	7353	7792	6402	5867	7709
Grudzień	5579	4997	6036	4941	4705
Ogółem	65585	59781	59422	59804	65847

Do czytelników wysłano 803 upomnienia (studentom-603,pracownikom naukowym-200).Czytelnicy zagubili 44 książki. W zamian za zagubione pozycje Wypożyczalnia przyjęła książki o łącznej wartości 634zł.oraz pieniężny ekwiwalent w wysokości 375 zł. Łączna wartość przekazanych książek i pieniędzy wynosi 1009 zł.

Za nieterminowy zwrot książek czytelnicy wpłacili 31.816 zł. , za duplikaty kart bibliotecznych 765 zł. Kaucje wynosiły -6000 zł.

Ogółem do kasy Uniwersytetu odprowadzono 38.956 zł.

WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYBIBLIOTECZNA

W roku sprawozdawczym z WM korzystało 138 bibliotek i instytucji, w tym 3 zagraniczne z których wpłynęło 1.367 zamówień z czego zrealizowano 794, w tym 3 zagraniczne. Z powodu wcześniejszych wypożyczeń lub braku zamawianych pozycji nie zrealizowano 573 zamówień w tym 7 zagranicznych. Bibliotekom i instytucjom krajowym wypożyczono:

Druków zwartych	222 vol.
Kserokopii.....	555
Czasopism	10
Prac doktorskich	3.
ogółem	790

Bibliotekom zagranicznym:

Druków zwartych	3 (Japonia, Węgry)
Kserokopii.....	1 (Francja)

Ogółem wypożyczono 794 vol.

Od czytelników indywidualnych WM przyjęła 3.879 zamówień tj. o 240 więcej niż w roku 1999.

Zrealizowano 3.455, nie zrealizowane pozostały 424 zamówienia.

Do bibliotek krajowych wysłano 2.588 zamówień z czego zrealizowano 2226, do bibliotek zagranicznych 1291 z czego zrealizowano 1.229. Nie zrealizowane pozostały 362 zamówienia krajowe i 62 zamówienia zagraniczne

Z bibliotek krajowych i zagranicznych sprowadzono ogółem 3.455 publikacji.

Sprowadzono	Z bibl.krajowych	Z bibl. zagranicznych	Razem
Druków zwartych	531	720	1251
Czasopism	44	-	44
Kserokopii	1641	494	2135
Mikrofilmów	9	2	11
Mikrofilmów	-	9	9
Prac doktorskich	1	4	5
Ogółem	2226	1229	3455

CZYTELNIA OGÓLNA

W roku sprawozdawczym 2000 Czytelnię Ogólną odwiedziło 10776 czytelników (dane na podstawie książki odwiedzin) w tym :

Studenci stacjonarni	8437
Studenci zaoczeni.....	1156
Pracownicy naukowci	464
Inni czytelnicy.....	719

Czytelnicy złożyli 26.668 zamówień, zrealizowano 24.559 w tym:

Z księgozbioru podręcznego 16079 vol.
 Z Magazynu 7596 vol.
 Spoza Czytelni (Zbiory Specjalne , Wyp.Międzybibl.)...884vol.(dane na podstawie rewersów)

W roku sprawozdawczym Czytelnia Ogólna przyjęła 146 prac doktorskich ,które następnie przekazano do Zbiorów Specjalnych. Do księgozbioru podręcznego włączono 512 nowych publikacji oraz 127 Prac Naukowych UŚL., 37 skryptów UŚL.,16 Zeszytów Naukowych UJ. Z księgozbioru podręcznego wycofano 576 vol. w tym 190 vol.przekazano Szkole Zarządzania.

Stan księgozbioru podręcznego na 31 .XII.2000 r. to 10.294 vol.zbiorów podstawowych, 1873 vol.Prac Naukowych UŚL. , 577 vol.skryptów UŚL, 614 vol.Zeszytów Naukowych UJ,367 innych wyd.ciągłych.

Czytelnicy w Czytelni mogą korzystać z baz danych Biblioteki i internetu na 5 stanowiskach. W związku z tym wzrosło obciążenie pracą dyżurujących w Czytelni bibliotekarzy, ponieważ jest to najczęściej pierwszy kontakt czytelników z bazami danych.

W roku sprawozdawczym 2000 wszystkie agendy udostępniania czynne były od poniedziałku do piątku w godz. od 9 do 18, w soboty od 9 do 15.Łącznie agendy czynne są 51 godzin tygodniowo.

Kontrola zbiorów

Zgodnie z planem 10 - letnim przeprowadzono skontrolowanie zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej przewidziane na rok 2000. Skontrolowano objęto księgozbiór od 536 000 do 560 000 tj. 24 000 woluminy. Poprzednia kontrola zbiorów w tym zakresie numerów była przeprowadzona w 1995 roku. Protokół skontrolowania został sporządzony 14.12.2000 r. W czasie trwania skontrolowania wyłoniono 53 braki względne wartości 1,23 zł. oraz 110 braków bezwzględnych wartości 1,49 zł. Z 53 braków względnych 35 było z magazynu, 18 z Czytelni oraz Oddziałów Biblioteki. Ze 110 braków bezwzględnych 36 było z

Oddział Kontroli i Ewidencji Zbiorów koordynował i nadzorował przeprowadzanie skontrolowań w bibliotekach specjalistycznych. W związku z tym .udzielano daleko idącej pomocy w przygotowaniu skontrolowań, opracowywaniu wyników, pisaniu protokołów ; dotyczyło to też procedury selekcji; Sprawdzano wszystkie protokoły sporządzane w bibliotekach specjalistycznych i przedstawiano do zatwierdzenia Dyrektorowi BUŚ. Przyjęto 21 protokołów skontrolowania oraz 8 protokołów selekcji zbiorów.

Biblioteki specjalistyczne wykonały skontrolowanie planowane na 2000r.

Biblioteka Polonistyczna	18 000 vol.
Biblioteka WNS	8 000 vol. + 3070 vol. /czytelnia/
Dodatkowo przeprowadziły skontrolowanie biblioteki:	
Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych	2 030 vol.
Germanistyczna	7 578 vol. /BIFO/
	14 770 vol. /BFG/
Anglistyczna /zaległe z 1998 r./	5 000 vol.
RTV /sprawdzenie braków względnych /	103 vol.
Polonistyczna /protokół wyłączenia książek wypożyczonych przed 1990 r. /	
SJO / selekcja zbiorów /	2 562 vol.

Czytelnię z 11 miejscami odwiedziły 2853 osoby ,którym na miejscu udostępniono 5700vol.z księgozbioru podręcznego oraz umożliwiono przesłuchanie 1520 kaset towarzyszących materiałom przygotowującym do egzaminów Cambridge. Czytelnia Brytyjska jest jedynym miejscem na Śląsku gdzie można tego typu materiały wypożyczyć lub skorzystać z nich na miejscu .

Na 44 projekcjach filmowych obecnych było 315 widzów. Przeprowadzono 7 lekcji bibliotecznych dla 195 uczniów śląskich liceów. W ramach międzynarodowych wypożyczeń sprowadzono z Wielkiej Brytanii odpłatnie 10 książek.

Nasi czytelnicy brali udział w konkursach: "Britaihs Personality of the 20th Century", "Identity Competition", a aktualnie trwa promocja konkursu " The Languages of Europe". Kontynuowana jest współpraca z Centrum Promocji Kultury Zagranicznej Politechniki SI. gdzie eksponowane są nasze wystawy planszowe - w roku 2000 wypożyczono 3 wystawy. Natomiast na terenie biblioteki zorganizowano wystawę na temat "Where to study English" w której wykorzystano prospekty szkół językowych w Wielkiej Brytanii.

Czytelnia Niemiecka

W r. 2000 minęło 6 lat od otwarcia Czytelni Niemieckiej w Katowicach. Niezmiernie duże zainteresowanie, jakie budzą zbiory Czytelni również wśród studentów i pracowników innych uczelni południowej Polski (Kraków, Wrocław, Częstochowa, Opole), potwierdza celowość jej istnienia w naszym regionie.

Wr. 2000 wpisano do inwentarzy i opracowano 253 pozycje. Do najbardziej cennych nabytków należy niewątpliwie „Duden. Das grosse Woerterbuch der deutschen Sprache in 10 Baenden" Mannheim 1999, wielki słownik języka niemieckiego uwzględniający nowe zasady pisowni niemieckiej.

Ze środków własnych, pozyskanych od czytelników za zapis do Czytelni, zakupiono 15 pozycji na kwotę 574,20 zł. Tą drogą zbiory wzbogacone zostały m.in. o polskie przekłady prozy Guentera Grassa.

Ze względu na niezrealizowanie przez stronę niemiecką zamówień na książki z r. 1999, niebyło możliwe przeprowadzenie w Czytelni w r. 2000 aktualizacji zbiorów.

Zgodnie z założeniami, dotyczącymi profilu gromadzenia zbiorów w Czytelni, sporządzono w r. 2000 zamówienia na 270 pozycji. Są to głównie wydawnictwa informacyjne, literatura piękna, materiały z zakresu Landeskunde i geografii.

Udostępnianie zbiorów

Czytelnia Niemiecka czynna jest 16 godzin w tygodniu, od wtorku do piątku. W roku sprawozdawczym z Czytelni skorzystało 798 osób. Są to czytelnicy, którzy w r. 2000 mieli ważną kartę biblioteczną. Wśród 218 osób zapisanych w 2000 r., 60 % (131) stanowią czytelnicy spoza Uniwersytetu Śląskiego, studenci Uniwersytetów: Wrocławskiego, Jagiellońskiego, Opolskiego, WSP w Częstochowie, kolegów językowych z województwa śląskiego, uczniowie szkół ogólnokształcących, nauczyciele j. niemieckiego i emeryci. Warto podkreślić, że Czytelnia nie stwarza żadnych ograniczeń w dostępie do zbiorów.

W r. 2000 Czytelnię odwiedziło 3829 osób .wypożyczono z Czytelni 7323 pozycje.

O ponad 30% w stosunku do r. 1999 wzrosło zainteresowanie kasetami audio i płytami kompaktowymi.

Zbiory są wypożyczane na okres od 1 do 4 tygodni. W przypadku niedotrzymania terminu zwrotu, Czytelnia upomina się o wypożyczone materiały. Zatelefonowano do 41 osób i wysłano 106 upomnień.

Zorganizowano wystawę „EXPO 2000”, wykorzystując materiały informacyjne Czytelni i Instytutu Goethego. Strona graficzna wystawy została opracowana we własnym zakresie. W Czytelni przeprowadzano nieodpłatnie zajęcia ze studentami kolegów języków obcych, informujące o możliwościach korzystania ze zbiorów.

Pomieszczenie Czytelni wraz ze sprzętem video było udostępniane prowadzącym zajęcia z historii, historii sztuki i socjologii WNS.

Na przełomie października i listopada przez 10 dni w Czytelni przebywała w ramach praktyki zawodowej studentka bibliotekoznawstwa z Koeln.

W lutym 2000 r. Czytelnia była wizytowana przez kierownika Działu Językowego IG, a we wrześniu odwiedziła czytelnię grupa studentów z Niemiec, odbywająca praktykę w IG. W tym samym miesiącu w związku z planowanym otwarciem niemieckiej medioteki w Gliwicach, przedstawicielka IG na miejscu zapoznawała się z organizacją naszej Czytelni. Coroczna kontrola działalności Czytelni, dokonywana przez kierownika Biblioteki IG, potwierdziła profesjonalizm katowickiej placówki.

Największym problemem utrudniającym funkcjonowanie Czytelni jest ciasnota panująca w pomieszczeniu. Prawdopodobnie już w bieżącym roku zabraknie miejsca na umieszczenie na półkach wszystkich nowych książek, a wpisy czytelników do książki życzeń potwierdzają trudności w korzystaniu z Czytelni.

Komputeryzacja Biblioteki

W zakresie komputeryzacji wykonano następujące prace:

- Przeniesienie systemu Prolib na komputer zlokalizowany w BUS
- Reinstalacja i konfiguracja systemu operacyjnego Solaris utworzenie 50 użytkowników, instalacja oprogramowania baz danych Progress, instalacja oprogramowania Prolib, utworzenie i nadawanie uprawnień użytkownikom w systemie Prolib około 100,, utworzenie około 20 kolejek drukarkowych
- Reinstalacja systemu poczty elektronicznej utworzenie około 130 użytkowników
- Upgrade oprogramowania w systemie InfoWare do IRIS 5 (utworzenie nowego systemu uprawnień dostępu do serwera, zmiany systemu menu
- Instalacja systemu serwera aplikacyjnego - system klientów Gromadzenia i Bibliografii (40 użytkowników i oprogramowanie użytkowe) system testowy systemu ARTON (15 użytkowników i oprogramowanie użytkowe)
- Wdrożenie do użytkowania 33 nowych komputerów oraz reinstalacja systemów operacyjnych w 55 przemieszczanych stacjach roboczych
- Aktualizacja projektu sieci logicznej - wdrożenie rozwiązań tymczasowych (zmiana technologii z Coach na UTP)

Wykaz ważniejszych zakupów wykonanych w 2000 roku

Sprzęt:

• Serwer aplikacyjny	1
• Stanowiska komputerowe -	33
• Drukarki	7
• Serwery wydruku	3
• Projektor	1
• Magnetowid SVHS	1

- Kamera SVHS + telewizor 1
- Aparat cyfrowy 1

Rozbudowy sprzętu:

- Serwer SUN - rozbudowa pamięci o - 1 GB
- Server InfoWare IRIS - rozbudowa pamięci i dysków twardych (2*36 GB)
- Drobne rozbudowy stanowisk komputerowych i sieci

Zakupy oprogramowania:

- Oprogramowanie Prolib + Progress
 - Rozbudowa o 25 licencji systemu PROLIB
 - Zakup modułu Gromadzenia 15 licencji
 - Zakup modułu OPAC WWW
- Rozbudowa i aktualizacji systemu InfoWare do IRIS5
- Server Win 2000 TSE + Citrix (50 licencji)
- Serwer Novell
- Control IT - 10 użytkowników
- Delphi Enterprice - wersja profesjonalna

Podsumowanie

Rok 2000 zapisał się dalszym powiększaniem zadań biblioteki, przy niezmienionej ilości pracowników.

Nadal bardzo trudna sytuacja lokalowa, powodowała uciążliwości w korzystaniu z biblioteki.

Ograniczenia finansowe oraz skomplikowane procedury zamówień uniemożliwiły oprawę książek.

Tak naprawdę pozytywne jest tylko rozbudowywanie ilości dostępnych elektronicznie czasopism i baz danych oraz powiększająca się systematycznie ilość ich użytkowników.

Katowice luty 2001.

Udostępnianie zbiorów w Bibliotekach Uniwersytetu Śląskiego w2000r..

	BIBLIOTEKA	WYPOŻYCZALNIA				CZYTELNIA							
		Ilość zarejestr. czyt..		ilość wypożyczon. woluminów		Czas otwarcia w godz.		ilość miejsc	ilość ogółem odwiedzin		ilość ogółem udostępniön. wol.	Czas otwarcia w	
		1999	2000	1999	2000	P-P	S+N		1999	2000		P-P	S + N
1.	Polonistyczna	3673 3275	43224 41538	30	7 -	68	20812 20867	114815		45	9	6	
2.	Wydz.Nauk Społ.	3102 3448	13728 14936	23	6 4	97	25564 36732	162966		45	7	4	
3.	Wydziału Prawa	2003 1820	27553 14162	16	4 -	72	31360 34470	216369		50	7		
4.	Wydz.Ped. i Psychol.	4302 3923	49560	23,5	12	50	21403 21934	63670		40	12		
5.	Filia w Cieszynie	4540 4375	31444 34573	24	10 5	50	19962 31553	191510		60	10	8	
6.	InstFilol.Wschodniosł.	898 843	9641 7841	15	-	Zbiory udostępnia Miedzyinst. Czyt. Neofil.							
7.	Anglistyczna	1005 1026	9869 9565	20	9 z. -		.Iw.	Jw.					
8.	Instytutu Fizyki	1589 1699	11879 9992	50	4 -	60	2833 10369	11050		równolegle z wypożyczalnią			
9.	Wydz.Nauk o Ziemi	1480 1427	22043 27087	30,5	5.5 -	28	5117 15331	73681		45	6	-	
10.	Romanistyczna	912 960	5676 5006	12.5	4z. -	Zbiory udostępnia Miedzyinst. Czyt. Neofil.							
11.	Sławistyczna	745 787	3557 3478	15			jw.	jw.					
12.	Wydziału Techniki	1311 1361	7561 7591	22	4z. -	20	5877 3582	5153		45			
13.	Wydziału Biologii	1161 1217	25185 23347	15	5z. -	36	9653 10560	54399		45	5z.	-	
14.	Germanistyczna	637 608	5104 2829	15		18	5317 4385	20121		38,5			
15.	Wydz.Radia i TV	545 427	2006 1794	30	4 -	10	450 538	2966		równolegle z wyp.			
16.	Bibliologiczna	730 765	12395 2931	25	6z 6z	14	2068 2393	19176		równolegle z wypożyczalnią			
17.	Studium JęzykObcych	1664 1642	7799 7954	16		8	135 163	935		35			
18.	Filologii Klasycznej	96 86	1395 1177	27		4	1415 785	nie prowadzi		równolegle z wypożyczalnią			
19.	Kolegium Jęz.Biznesu	57 57	916 541			16	7299 7154	10840		34			
20.	Miedzn.SzkolaN.Pol.	155 180	2771 3782	40		19	3349 2953	nie prowadzi		równolegle z wypożyczalnią			
21.	/od20.11.2000/ Szkoła Zarządzania	120		189	20	4 -	32	86	218	równolegle z wypożyczalnią			
22.	/od 1.04.2000/Miedzyinst Czyt.Neofilologiczna					144	10351	nie prowadzi		35	7z	-	
	RAZEM	30 605 30 046	293 306 273 165			746	179 052 219 206	947 869					
23.	Biblioteka Uraw.Sl.	19 996 20185*	173 275 163 788*	45	6 -	167	47 304 49 517*	76 009*		równolegle z wypożyczalnią			
	RAZEM	50 601 50231	466 581 436 953			913	226 356 268 723	1 023 878					
	Czytelnia Niemiecka	753 798	7007 7323	16		9	3958 3829	nie prowadzi		równolegle z wyp.			
	B-ka i Czyt.Brytyjska	1 604 1 612	37183 36468	30	-	11	3257 2853	7220		równolegle z wyp.			

■ oznacza soboty zjazdowe Sporządzono na podstawie rocznych sprawozdań zebranych od bibliotek specjalistycznych ok. 3000 czyt. Spoza U.Śl. korzystało ze zbiorów b-k specjalistycznych oraz ok. 4000 ze zbiorów BUŚ.

* - dane łącznie z Czytelnią Niemiecką i Czytelnią Brytyjską

Stan zbiorów Bibliotek Uniwersytetu Śląskiego w 2000 r.

Lp.	BIBLIOTEKA	Druki zwarte stan na 31.12.2000	Przybyło w 2000	Skrypty stan na 31.12.2000	Przybyło w 2000	Czasopisma zinwentaryz. 31.12.2000	Czasopisma niezinventa ryzowane	Kwota wyd. i zakup książczl
1.	Polonistyczna	94152	1372	11307	-	/w wol./7040	/w wol./ nie policzone	29 783,84
2.	Wydz.Nauk Społ.	94176	1 647	9546	360	brak inw.	nie policzone	74534,87
3.	Wydziału Prawa	66648	1055	13 768	252	6793	ok. 50000	73685,80
4.	Wydz. Ped. i Psych.	60767	1042	10849	910	4095	brak	37 120,29
5.	Filia w Cieszynie	61383	1698	37113	278	4 558	nie policzone	42371,23
6.	Inst.Fil.Wschodniosł.	58286	304	9625	-	brak inw..	cz. przen. do Czyt. Neofil.	8911,05
7.	Anglistyczna	44097	734	3 636	89	brak inw.	cz. przen. do Czyt. Neofil.	32574,74
8.	Instytutu Fizyki	33 363	168	3692	71	14316	brak	17445,00
9.	Wydz.Nauk o Ziemi	33125	477	10952	105	310	nie policzone	39 459,04/z czasopism./
10.	Romanistyczna	26945	629	847	-	brak inw.	cz. przen. do Czyt. Neofil.	1 6947,26
11.	Slawistyczna	25516	786	2283	26	brak inw.	cz. przen. do Czyt. Neofil.	3817,47
12.	Wydziału Techniki	23834	499	7890	36	brak inw.	nie policzone	32 564,36
13.	Wydziału Biologii	22 095	229	13099	2°2	11 691	brak	14119,00
14.	Germanistyczna	15584	589	3398	-	brak inw.	ok. 136 tyL w wol. nie pol.	11692,25
15.	Wydz. Radia i TV	9675	203	2873	32	inw.do 1992	nie policzone	12545,35
16.	Bibliologiczna	6790	190	577	131	brak inw.	61tyŁ	7 954,95
17.	Studium Jęz.Obcych	5993	216	10343	121	272	brak	6282,24^
18.	Filologii Klasycznej	3484	113	-	-	brak inw.	647	5010,00
19.	Koleg.Jęz. Biznesu	2765	262	519	54	nie inwentar. się czasopism	-	18000,00
20.	Międz.Szkoł.N.Pol.	2210	301	-	-	57tyt	nie policzone	2 000,00
21.	/od 11.2000/Szkoła Zarządzania	226	-	87	-	brak inw.		11581,90
22.	<u>Międzynst.Czyt.Neof.</u>	-	-	-	-	brak inw.	575 tyt.	-
	RAZEM	691 114	12514	152404	2687	49 075	nie policzone	498400,14
23.	Biblioteka Uniw.Sl.	266510	7584	29136	-	15723	brak	289525,46'
	RAZEM	957 624	20098	181540	2 687	64 798	-	787 925,60
24.	Czytelnia Niemiecka	4843	175	-	-	nie inwentar. się czasopim	-	57420
25.	B-ka i Czyt.Brytyjska	9644	530	-	-	nie inwentar. się czasopism		-

Sporządzono na podstawie rocznych sprawozdań zebranych od bibliotek specjalistycznych